

РІШЕННЯ № 227

Про скасування рішення Ради адвокатів міста Києва від 09 червня 2016 року № 50 про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю Степанову Сергію Євгеновичу

«14» грудня 2018 року

м. Київ

10 грудня 2018 року за вх. № 4/0/14-18 на адресу Голови Національної асоціації адвокатів України, Ради адвокатів України Ізовітової Л.П. надійшла доповідна записка начальника юридичного управління департаменту забезпечення діяльності Секретаріату Національної асоціації адвокатів України (Секретаріату Ради адвокатів України) Романенка Я.М. про виконання постанови Шостого апеляційного адміністративного суду від 27 листопада 2018 року у справі № 826/1765/18 за адміністративним позовом Степанова Сергія Євгеновича до Недержавної некомерційної професійної організації «Національна асоціація адвокатів України» в особі Ради адвокатів України. третя особа Рада адвокатів міста Києва про визнання протиправними дій, зобов'язання вчинити певні дії.

Рада адвокатів України, проаналізувавши зміст інформації, яка викладена у доповідній записці, наявні судові рішення зверненні до виконання та документи надані Степановим Сергієм Євгеновичем, врахувавши пропозиції членів Ради адвокатів України, звернула увагу на наступне.

Відповідно до постанови Шостого апеляційного адміністративного суду від 27 листопада 2018 року у справі № 826/1765/18 (далі за текстом – судові рішення) апеляційну скаргу Недержавної некомерційної професійної організації «Національна асоціація адвокатів України» в особі Ради адвокатів України залишено без задоволення, рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 18 квітня 2018 року – без змін.

Постанова суду апеляційної інстанції набрала законної сили з дати її прийняття.

Рішенням Окружного адміністративного суду міста Києва від 18 квітня 2018 року у справі № 826/1765/18 адміністративний позов Степанова Сергія Євгеновича задоволено частково.

Визнано протиправними дії Недержавної некомерційної професійної організації «Національна асоціація адвокатів України» в особі Ради адвокатів України щодо вилучення з відкритого доступу публічної інформації щодо

адвоката Степанова Сергія Євгеновича з Єдиного реєстру адвокатів України (<http://erau.unba.org.ua>).

Зобов'язано Недержавну некомерційну професійну організацію «Національна асоціація адвокатів України» в особі Ради адвокатів України відновити для публічного доступу відомості про адвоката Степанова Сергія Євгеновича в Єдиному реєстрі адвокатів України шляхом їх відображення у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України (<http://erau.unba.org.ua>).

В іншій частині позовних вимог відмовлено.

Матеріалами справи встановлено, що 28 жовтня 2015 року Степанов Сергій Євгенович (далі – Степанов С.Є.) склав кваліфікаційний іспит для набуття права на заняття адвокатською діяльністю в Україні, що підтверджується свідоцтвом про складення кваліфікаційного іспиту серії КВ № 000420 від 09 листопада 2015 року, виданого Київською міською Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатури. В подальшому, Степанов С.Є. пройшов стажування і 09 червня 2016 року успішно захистив його, у зв'язку із чим Радою адвокатів міста Києва прийнято рішення від 09 червня 2016 року за № 50 про видачу Степанову С.Є. свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю та допущено останнього до прийняття Присяги адвоката України.

30 червня 2016 року Степанов С.Є. склав присягу адвоката України та отримав свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю серії КВ № 005777 видане 30 червня 2016 року на підставі рішення Ради адвокатів міста Києва від 09 червня 2016 року за № 50 підписане Головою Ради адвокатів міста Києва Рафальською І.В.

11 липня 2016 року Степанов С.Є. у відповідності до положень статті 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» звернувся до Ради адвокатів міста Києва (вул. Білоруська, буд. 30 м. Київ) із заявою про внесення відомостей про нього до Єдиного реєстру адвокатів України додавши до заяви ряд документів.

11 липня 2016 року Радою адвокатів міста Києва як уповноваженою особою по веденню Єдиного реєстру адвокатів України, відповідні відомості про адвоката Степанова С.Є. внесено до Єдиного реєстру адвокатів України на Першому рівні та видано Степанову С.Є. витяг з Єдиного реєстру адвокатів України серії АА № 004540.

Видача витягу Степанову С.Є. відбулася без офіційного підтвердження адміністратором Другого рівня (Радою адвокатів України) та офіційного відображення інформації про Степанова С.Є. на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

16 серпня 2016 року Радою адвокатів міста Києва, як адміністратором Першого рівня у відповідності до пункту 2.14 статті 2 Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України скеровано на адресу адміністратора Другого рівня (Ради адвокатів України) свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту серії КВ № 000420 від 09 листопада 2015 року виданого на ім'я Степанова С.Є. як обов'язкового документу, який першочергово надається адвокатом до регіональної ради адвокатів при включенні відомостей до реєстру.

Оскільки, 11 червня 2016 року Радою адвокатів України прийнято рішення № 153 «Про затвердження Висновку спеціальної тимчасової комісії

з перевірки діяльності органів адвокатського самоврядування міста Києва» в якому вказано, що Київська міська Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КМ КДКА) з 2008 року діє як створена фізичними особами громадська організація (Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців та громадських формувань), і вказана обставина викликає обґрунтовані сумніви правомірної діяльності такої комісії також і відповідно до Закону України «Про адвокатуру», яким не було передбачено створення КДКА у такий спосіб (відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»).

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури є юридичною особою і діє відповідно до цього Закону, інших законів України та положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури. Установчим документом кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури є положення про кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, яке затверджується Радою адвокатів України).

Відомості про адвоката Степанова С.Є. не були підтверджені та не відображені для публічного доступу на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Адміністратор Другого рівня як уповноважена посадова особа, яка здійснює контроль за наповнення Єдиного реєстру адвокатів України відомостей до бази даних, у відповідності до наданих повноважень, не зробив їх публічними, а тому відомості про Степанова С.Є. не набули відповідного правового статусу.

Приймаючи таке рішення, Адміністратор Другого рівня виходив з того, що рішенням Ради адвокатів України, яке в силу статті 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» є обов'язковим до виконання, визнано відсутність у місті Києві кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури, створеної відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також те, що її функції в незаконний спосіб перебрала на себе і наразі здійснює організація, створена на підставі іншого законодавства, яка неправомірно організовувала та проводила кваліфікаційні іспити, приймала рішення щодо видачі свідоцтв про складення кваліфікаційних іспитів, приймала рішення про зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю, здійснювала дисциплінарні провадження стосовно адвокатів, притягаючи їх до дисциплінарної відповідальності, приймала і зараховувала плату за складення кваліфікаційних іспитів, вирішувала інші питання, віднесені до виключних повноважень кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури цим Законом, рішеннями конференції адвокатів регіону, ВКДКА, Ради адвокатів України, з'їзду адвокатів України.

Більше того, 11 червня 2016 року Радою адвокатів України прийнято рішення № 156, відповідно до якого Раді адвокатів міста Києва, як адміністратору Першого рівня, заборонено вносити до Єдиного реєстру адвокатів України відомості про осіб, які отримали свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю на підставі свідоцтв про складення кваліфікаційного іспиту, виданих неповноважним органом – Київською міською КДКА (КМ КДКА) з 12 жовтня 2012 року.

З цього слідує, що адміністратор Першого рівня ведення Єдиного реєстру адвокатів України міста Києва проігнорував вимоги рішення Ради

адвокатів України та грубо не виконав свої функціональні обов'язки, які призвели до порушення прав Степанова С.Є. та адміністратора Другого рівня Ради адвокатів України.

На момент обговорення вказаного питання, рішення Ради адвокатів міста Києва від 09 червня 2016 року за № 50 про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю Степанову С.Є. є чинним та в установленому законом порядку не скасовано.

Відповідно до пункту 11 частини четвертої статті 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» до повноважень Ради адвокатів України відноситься розгляд скарги на рішення, дії чи бездіяльність рад адвокатів регіонів, їх голів, скасування рішення ради адвокатів регіонів.

Адміністратор Другого рівня – Рада адвокатів України в ході перевірки правильності, повноти та точності інформації (відомостей) стосовно Степанова С.Є., внесеної на Першому рівні – Радою адвокатів міста Києва, а також скан-копій доданих документів, було виявлено факти внесення означеної інформації з порушенням Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», рішень Ради адвокатів України та актів Національної асоціації адвокатів України.

На адресу Степанова С.Є. направлялося повідомлення про дату час та місце проведення засідання Ради адвокатів України та розгляд питання про виконання судового рішення по справі № 826/1765/18 щодо внесення до Єдиного реєстру адвокатів України відповідних відомостей.

12 грудня 2018 року Степанов С.Є. у відповідь на запрошення повідомив, що не в змозі прибути на засідання Ради адвокатів України у зв'язку із перебуванням на лікарняному. Заяв та клопотань щодо відкладення розгляду питання щодо виконання судового рішення по справі № 826/1765/18, не подавав.

Підставою для прийняття Радою адвокатів України зазначеного рішення стало те, що Радою адвокатів міста Києва 09 червня 2016 року ухвалено рішення № 50 про видачу Степанову С.Є. свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю серії КВ № 005777 від 30 червня 2016 року на підставі свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту Степановим С.Є. серії КВ № 000420 від 09 листопада 2015 року за підписом Рудакової В.В. нібито як Голови Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури міста Києва, видане на підставі рішення Київської міської Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури від 28 жовтня 2015 року № 23-2.17-21, що є неможливим у розумінні Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також суперечить та грубо порушує рішення Ради адвокатів України і акти Національної асоціації адвокатів України.

17 листопада 2016 року Рада адвокатів України рішенням № 267 визнала факт відновлення адвокатського самоврядування в місті Києві, про що свідчить, серед іншого, сформування Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури міста Києва відповідно до рішення Конференції адвокатів міста Києва, скликаної та проведеної відповідно до приписів Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та на виконання рішення Ради адвокатів України від 11 червня 2016 року № 155 і завершила свою роботу 08 жовтня 2016 року.

Рада адвокатів України зазначає, що згідно з положеннями Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і рішеннями,

попередньо прийнятими Радою адвокатів України, вирішення питань, пов'язаних із допуском до адвокатської професії осіб, які виявили намір отримати право на заняття адвокатською діяльністю, відноситься виключно до компетенції кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури регіонів і рад адвокатів регіонів засновниками яких є Національна асоціація адвокатів України та, які діють на підставі Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Прийняття радами адвокатів регіонів рішень після 11 червня 2016 року про допуск до стажування і набуття статусу адвоката особами, які отримали свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту в місті Києві від органу, відмінного від Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури міста Києва під головуванням Орлова І.Ф., створеної і сформованої в законний спосіб 08 жовтня 2016 року, і пройшли на цій підставі стажування, та про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю на цих підставах, не можливо у розумінні Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і грубо суперечить рішеннями Ради адвокатів України та актам Національної асоціації адвокатів України.

З приводу внесення відомостей до Єдиного реєстру адвокатів України (далі – ЄРАУ) Рада адвокатів України додатково зазначає наступне.

Відповідно до статті 17 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» інформація про чисельність і персональний склад адвокатів України, адвокатів іноземних держав, які відповідно до спеціального Закону набули права на заняття адвокатською діяльністю в Україні, про обрані адвокатами організаційні форми адвокатської діяльності обліковується в ЄРАУ, який на виконання вимог Закону створений та ведеться з 16 січня 2013 року на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

У Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 17 грудня 2012 року (з наступними змінами від 23 квітня 2016 року) на виконання частини 6 статті 17 Закону, чітко деталізовано правила та принципи функціонування Єдиного реєстру адвокатів України, а також вимоги та порядок внесення законодавчо визначеної інформації про адвокатів до нього адміністраторами електронної бази даних ЄРАУ згідно з наданими повноваженнями.

Внесення відомостей до ЄРАУ здійснюється радами адвокатів регіонів та Радою адвокатів України за дворівневим принципом:

– Перший рівень внесення відомостей до ЄРАУ забезпечується радою адвокатів відповідного регіону, яка призначає відповідальну особу (осіб) адміністратора бази даних ЄРАУ (*уклавши договір про конфіденційність та збереження таємниці інформації, якому під розписку надаються паролі доступу до адміністративної частини бази ЄРАУ відповідного регіону та відповідні налаштування з правами доступу*), для внесення відомостей до ЄРАУ на Першому рівні на підставі інформації та документів, передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та актами Національної асоціації адвокатів України.

Інформація, внесена до ЄРАУ у відповідності до правил системи бази даних ЄРАУ адміністратором бази даних ЄРАУ ради адвокатів регіону, є відомостями (інформацією) Першого рівня і є не доступними (не відкритими) для користувачів на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

– Другий рівень внесення відомостей до ЄРАУ забезпечується Радою адвокатів України, шляхом обробки інформації Першого рівня, внесених до ЄРАУ адміністратором бази даних ЄРАУ ради адвокатів регіону (адміністраторами Першого рівня) адміністратором бази даних ЄРАУ Секретаріату Ради адвокатів України на Другому рівні (*відповідно до укладеного договору про конфіденційність та збереження таємниці інформації, отримавши відповідні паролі доступу до адміністративної частини бази ЄРАУ*).

Адміністратори бази даних ЄРАУ на Другому рівні перевіряють правильність, повноту та точність інформації (відомостей) внесеної на Першому рівні, а також скан-копії документів, які є підставою для внесення таких відомостей у відповідності до Порядку, слідуючи вказівкам системи бази даних, корегують її у випадку необхідності та затверджують. При внесенні відомостей до бази даних ЄРАУ, адміністратор Першого рівня направляє адміністратору Другого рівня за допомогою електронної пошти чи слідуючи командам програмного продукту (системи) бази даних ЄРАУ електронну версію (скан-копії) документів, на підставі яких такі відомості внесено.

У момент затвердження адміністратором ЄРАУ Другого рівня відомостей, отриманих від адміністратора ЄРАУ Першого рівня, вони набувають статусу інформації Другого рівня і стають активними та відкритими на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України для загального доступу.

З огляду на викладене, Рада адвокатів України, врахувавши пропозиції членів Ради адвокатів України, керуючись статтями 17, 55 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Положенням про Раду адвокатів України, **вирішила:**

1. Скасувати рішення Ради адвокатів міста Києва від 09 червня 2016 року № 50 про видачу Степанову Сергію Євгеновичу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.
2. Внести зміни до Порядку ведення Єдиного реєстру адвокатів України визначивши, що витяг з Єдиного реєстру адвокатів України може бути сформований адміністратором Першого рівня та/або адміністратором Другого рівня виключно після підтвердження адміністратором Другого рівня відомостей про адвоката в базі даних Єдиного реєстру адвокатів України з відображенням на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України, всі інші випадки є наданням недостовірної інформації про, що прийняти окреме рішення Ради адвокатів України.
3. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити ради адвокатів та кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури регіонів, а також адвоката Степанова С.Є., розмістивши також оголошення на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

[підпис]

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

[підпис]

П.М. Гречківський